

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Quo tempore incœperit miracula facere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

te diuina fieri possunt, & confirmatur auctoritate Leonis. Secundo, responderi dicitur. Quid de humanitate Christi, numquid faciebat miracula? & dicit qd utraq; natura agebat miracula: tamen non sic tamen alterius, sed diuinae. Et declarat modum, & quo ad naturas, quia humanitas erat instrumentum diuinitatis. & quo ad actione: quia humana actio uirtute accipit a natura diuina: quae ex superioribus explanatis clara sunt. ¶ Responsum quoque ad tertium, ex Luc. 11. cap. habes.

lis faciendis: dicitur enim Mat. 6. quod non poterat ibi, scilicet in patria sua, uirtutem ullam facere, ergo uidetur quod non fecerit miracula uirtute diuina. ¶ 2 Præter. Dei non est orare: sed Christus aliquando in miraculis faciendis orabat, ut patet in suscitatione Lazari Io. 11. & in multiplicatione panum, ut patet Mat. 14. ergo uidetur quod non fecerit miracula uirtute diuina.

¶ 3 Præter. Ea, quae uirtute diuina sunt, non possunt uirtute alicuius creaturae fieri: sed ea quae Christus faciebat, poterant fieri in uirtute alicuius creaturae: unde & pharisæi dicebant, quod in Beelzebub principe demoniorum eiciebat demonia, ergo uidetur qd Christus non fecerit miracula uirtute diuina.

SED CONTRA est, quod Dominus dicit Ioan. 14. Pater in me manens, ipse facit opera.

RESPON. Dicendum, qd sicut in prima parte habitum est, * uera miracula sola uirtute diuina fieri possunt: quia solus Deus potest mutare naturam ordinem, quod pertinet ad rationem miraculi, unde Leo Papa dicit in episto. ad Flavianum, quod in Christo sunt duae naturae, una scilicet diuina, quae fulget miraculis, altera scilicet humana, quae succumbit iniurijs. Et tamen una earum agit cum communicatione alterius, in quantum scilicet humana natura est instrumentum diuinae actionis, & actio humana uirtutem accipit a natura diuina, sicut supra habitum est. *

AD PRIMUM ergo dicendum, qd hoc quod dicitur, non poterat ibi ullam uirtutem facere, non est referendum ad potentiam absolutam: sed ad id, quod potest fieri congruenter: non enim congruum erat, ut inter incredulos operaretur miracula. Vnde subdit Et mirabatur propter incredulitatem eorum, secundum quem modum dicitur Gen. 18. Num celare poteris Abraham, quae geritur sum? & 19. Non potero facere quicquam, donec ingrediaris illuc.

AN SECUNDUM dicendum, qd sicut Chryl. * dicit super illud Mat. 14. Acceptis quibus panibus & duobus piscibus, aspiciens in celum, benedixit & fregit, oportebat credi de Christo, quoniam a patre est, & qd ei aequalis est: & ideo ut utrumq; ostendat, nunc quidem cum potestate, nunc autem orans miracula facit, & in minoribus quidem respicit in celum, puta in multiplicatione panum, in maioribus autem, quae sunt solius Dei, cum potestate agit, puta quando peccata dimisit, mortuos suscitauit, & autem dicitur Io. 11. qd in suscitatione Lazari oculos sursum leuauit, non propter necessitatem suffragij, sed propter exemplum hoc fecit. Vnde dicit, Propter populum, qui circumstat dixi, ut credant, quia tu me misisti.

AD TERTIUM dicendum, quod Christus alio modo expellebat demones, quam uirtute demonum expellantur. Nam uirtute superiorum demonum, ita demones a corporibus hominum expelluntur, quod tamen remanet dominium eorum, quantum ad animam: non enim contra regnum suum diabolus agit: sed Christus demones expellebat non solum a corpore, sed multo magis ab anima: & ideo Dominus blasphemiam pharisaeorum dicentium eum

in uirtute demoniorum demonia eicere reprobat. primo quidem per hoc, quod fatanas contra seipsum non diuiditur. secundo, exemplo aliorum, qui demonia eiciebant per spiritum Dei, tertio, quia demonium expellere non posset, nisi ipsi uicisset uirtute diuina. quarto, quia nulla conuenientia in operibus, nec in effectu erat sibi & fatanae, cum fatanas dispergere cuperet quos Christus colligebat.

ARTICULVS III.

Utrum Christus incepit facere miracula in nuptijs.

¶ Super Questionem quadragesimae articuli. tertium.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur quod Christus non incepit miracula facere in nuptijs, mutando aquam in uinum. Legitur enim in lib. de infantia Saluatoris, quod Christus in sua pueritia multa miracula fecit: sed miraculum de conuersione aquae in uinum fecit in nuptijs trigesimo, uel trigesimo primo anno suae aetatis. ergo uidetur quod non incepit tunc miracula facere.

¶ 2 Præter. Christus faciebat miracula, secundum uirtutem diuinam: sed uirtus diuina in eo a principio suae conceptionis erat: ex tunc enim fuit Deus & homo. ergo uidetur quod a principio miracula fecerit.

¶ 3 Præter. Christus post baptismum & tetationem cepit discipulos congregare, ut legitur Mat. 4. & Ioan. 1. sed discipuli praecipue congregati sunt ad ipsum propter miracula, sicut dicit Luc. 5. quod Petrus uocauit obstupescentem propter miraculum, quod fecerat in captura piscium. ergo uidetur quod ante miraculum quod fecit in nuptijs, fecerit alia miracula.

SED CONTRA est, quod dicitur Ioan. 2. Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae.

RESPON. Dicendum, quod miracula facta sunt a Christo propter confirmationem doctrinae eius, & ad ostendendam uirtutem diuinam in ipso: & ideo quantum ad primum non debuit ante miracula facere, quam docere inciperet: non autem debuit incipere docere ante perfectam aetatem, ut supra habitum est, * cum de baptismo eius ageretur. Quantum autem ad secundum, sic debuit per miracula deitatem ostendere, ut crederetur ueritas humanitatis ipsius, & ideo sicut dicit Chryl. * super Io. decenter non incepit signa facere in prima aetate: existimasset enim pharasma esse in carnationem, & ante opportuna tempus cruci eum tradidissent.

3. v. q. 110. art. 4.

Epist. 10. c. 4. Parum a prin.

q. 13. art. 5.

Homil. 10. in Mar. a prin. tom. 2.

Homil. 10. in Mar. a prin. tom. 2.

Epist. 10. c. 4. Parum a prin.

Homil. 10. in Mar. a prin. tom. 2.

Homil. 10. in Mar. a prin. tom. 2.

ignom ab omnibus circumstantiis describere se monstrat. Et hoc idem patet ex eo qd subigit eua gelista. Et manifesta uit gloriam suā, non dicit in Cana Galilee: sed simpliciter & absolute. Et manifestavit gloriam suam, proculdubio prius la tētem: quia miraculis adhuc non claruerat illius natura diuina, quae tunc cepit miraculis conuolare.

Super Quaestio. 43. Artic. quartum.

In corpore vniuersali conuoluo; Mira cula quae Christus fecit, sufficientia erant ad manifestandam deitatem ipsius secundum tria, scilicet naturam, modum, & doctrinam: probatur singillatim clare.

Vbi aduerte, quod auctor breuiter per trinitate: sed si fuerint haec tria bene considerata, maximam contineat efficaciam: & primum quidem quo ad resurrectionem mortuorum, & illuminationem caecorum, eo fita subtilis fallacis, a solo Deo fieri posse: secundum autem inuocabile est, qd

etiam demoni conueniat: rerum autē omnimodam conuincit intelligētiā. Ita qd si haec tria simul ponantur, impossibilē est, quin Deum fateamur, Christum: quomodo, n. uilurpan

si huius diuini nomen & rem falso, affuisset Deus in tot operibus deitatis proprijs testis mendacij?

Aduerte ex lib. 1. contra Gent. cap. 6. qd aut conceditur Christum fecisse miracula relata in euangelio, aut non. Si conceditur, habet illius deitas ex hoc maximo miraculorum, qd pauperulus iuuenis, in octus, ex gēte exola (iudens scilicet) persecutionē cum tot ludibrijs & mortem turpissimā passus, derelictus, dicens se Deum, habitus a suis, a iudeis, ab Herode, a Pilato, absque miracu-

AD PRIMUM ergo dicendum, qd sicut Chryf. * dicit super Io. ex verbo Ioannis Baptistae dicitis. Vt manifestet in Israel, propterea ueni ego in aqua baptizans, manifestum est, qd illa signa, quae quidam dicunt in pueritia a Christo facta, mendacia & fictiones sunt. Si enim a prima aetate miracula fecisset Christus, neque Ioānes eum ignorasset, neque reliqua multitudo indignisset magistro ad manifestandum eum.

AD SECUNDUM dicendum, qd Dei virtus operabatur in Christo, secundum qd erat necessarium ad salutem humanam, propter quam carnem assumpserat: & ideo sic miracula fecit uirtute diuina, ut fidei de veritate carnis eius, prauidicium non fieret.

AD TERTIUM dicendum, quod hoc ipsum ad laudem discipulorum pertinet, qd Christum secuti sunt, cum nulla eum miracula facere uiderent, sicut Greg. * dicit in quadam hom. Et ut Chryf. f dicit, tunc signa maxime necessarium erat facere, quando discipuli iam congregati erant & deuotū, & attendentes his, quae fiebant. Vnde subditur, Et crediderunt in eum discipuli eius: non quia tunc primum crediderunt, sed quia tunc diligentius & perfectius crediderunt. Vel discipulos uocet eos, qui futuri erant discipuli: sicut exponit Aug. * in lib. de consensu euangelistarum,

ARTICVLVS IIII. Vtrum miracula per Christum facta sufficienter eius diuinitatem ostenderint.

AD QVARTUM sic proceditur. Videtur, qd miracula qd Christus fecit, non fuerint sufficientia ad ostendendam diuinitatem ipsius. Esse enim Deum & hominem, proprium est Christo: sed miracula, qd Christus fecit, etiam ab alijs sunt facta. ergo uidetur, qd non fuerint sufficientia ad ostendendam diuinitatem ipsius.

¶ 2. Praet. Virtute diuina nihil est maius: sed aliqui fecerunt maiora miracula, qd Christus dicit in Io. 14. Qui credit in me, opera qd ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet. ergo uidetur qd miracula quae Christus fecit, non fuerint sufficientia ad ostendendam diuinitatem ipsius.

¶ 3. Praet. Ex particulari non sufficienter ostenditur uniuersale: sed quodlibet miraculorum Christi fuit quoddam particulare opus. ergo ex nullo eorum potuit mani-

festari sufficienter diuinitas Christi, ad quam pertinet uniuersale uirtutem habere de omnibus.

SED CONTRA est, quod Dominus dicit Io. 5. Opera quae dedit mihi Pater ut faciam, ipsa testimonium perhibent de me.

RESPON. Dicendum, qd miracula quae Christus fecit, sufficientia erant ad manifestandam diuinitatem ipsius, scilicet tria. Primo quidem, secundum ipsam speciem operum, quae transcendebant omnem potestatem creatae uirtutis: & ideo non poterant fieri nisi uirtute diuina. Et propter hoc caecus illuminatus dicebat Io. 9. A saeculo non est auditum, quia aperuit quis oculos caeci nati: nisi esset hic a Deo, non poterat facere quicquam. Secundo, propter modum miracula faciendi: quia scilicet quasi ex propria potestate miracula faciebat: non autem orando, sicut alij. Vnde dicitur Luc. 6. qd uirtus de illo exibat, & sanabat omnes. Per quod ostenditur, sicut Cyrillus dicit, qd non accipiebat alienam uirtutem: sed cum esset naturaliter Deus, propriam uirtutem super infirmos ostendebat, & propter hoc, innumerabilia miracula faciebat. vnde super illud Matth. 8. Eiciebat spiritus uerbo, & omnes male habentes curauit, dicit Chryf. * Inten-

de quantum multitudinem curatam transcurrunt euangelista, non unumquodque curatum enarrantes, sed uo uerbo pelagus ineffabile miraculorum inducentes. Et ex hoc ostendebatur, qd haberet uirtutem coaequalem Deo patri, secundum illud Io. 5. Quaecumq; Pater facit, haec & Filius similiter facit. Et ibidem, Sicut Pater suscitatur mortuos & uiuificat, sic & Filius hominis quos uult uiuificat. Tertio ex ipsa doctrina, qua se Deum dicebat, quae nisi uera esset, non confirmaretur miraculis diuina uirtute factis: & ideo dicitur Mat. 1. Quenam doctrina haec noua, quia in potestate spiritibus immundis imperat, & obediunt ei?

AD PRIMUM ergo dicendum, qd haec erat obiectio gentilium. Vnde Aug. * dicit in epistola ad Volusianum: nulla, inquit, competentibus, signis tantae maiestatis indicia claruerunt: quia carnalis illa purgatio, qua scilicet daemones effugabat, debilitum cura, reddita uita difunctis, si & alia considerentur, Deo parua sunt. Et ad hoc respondet Aug. * Fatemur & nos talia quidem fecisse prophetas: sed & ipse Moyses & ceteri prophetae dominum Iesum prophetizauerunt, & ei gloriam magnam dederunt. Qui propterea talia, & ipse facere uoluit, ne esset absurdum, quod per illos fecerat, si ipse etiam non faceret: sed tamen & aliquid proprium facere debuit, nasci de uirgine, resurgere a mortuis, caelum ascendere, hoc Deo qui parum putat, quid plus expectet ignoro. Non homine assumpto alium mundum facere debuit, ut eum esse crederemur, per quem factus est mundus: sed nec maior mundus nec isti aequalis in hoc fieri posset. Si autem minorem faceret infra istum, similiter hoc quoque parum putaretur: quae tamen alij fecerunt, Christus excellentius fecit. Vnde super illud Ioan. 15. Si opera non fecissem in eis, quae nemo alius fecit, &c. dicit Aug. * Nulla in operibus Christi uidentur esse maiora, quam suscitatio mortuorum, quod scimus etiam antiquos fecisse prophetas. Fecit tamen aliqua Christus, quae nemo alius fecit: sed respondetur nobis, & alios fecisse, quae

lis promittens mortem & mala omnia, post mortem sua per pauperes piscatores, indoctos, exotos omnibus, morti obnoxios &c. absque miraculis contra totum mundum idola colentē pugnant, superauerit. Vacate ergo & uidete, quoniam ego sum Deus.

Homil. 28 in Mat. paulo a prin. to. 2.

Epist. 3. post med. illius tom. 2.

Epistol. 3. a med. illius tom. 2.

Inuenit 23. tract. in Io. super illud Maiora demonstrabit illis. tom. 9. lib. 1. Tric. 6. circa medium, to. 3.